

УДК 378.14

АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД» ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Генсерук Галина Романівна

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри інформатики та методики її викладання

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

Романишина Оксана Ярославівна

кандидат педагогічних наук

асистент кафедри інформатики та методики її викладання

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

Постановка проблеми. Сучасна система методичної підготовки студентів вищих навчальних закладів України до застосування інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності знаходиться на стадії становлення в період перетворень, що відбуваються в системі освіти України. Ці орієнтири проявляються в різних напрямках: у розбудові системи неперервної освіти, в появі форм альтернативної освіти, в розробці нових підходів при формуванні змісту освіти, у широкому використанні нових інформаційних технологій.

Інформатизація освіти є найважливішою складовою глобального процесу, пов'язаного з переходом до інформаційного суспільства. Застосування інформаційних технологій у сфері освіти сприяє вдосконаленню освітніх технологій, появі нових форм електронного навчання і засобів інформаційної підтримки для доступу широкого кола студентів до електронних освітніх ресурсів з використанням мережі Інтернет.

Сьогодні наші студенти — активні члени інформаційного суспільства. У зв'язку з цим змінюється і роль педагога в формуванні інформаційної культури

майбутніх фахівців — він повинен стати координатором інформаційного потоку. Викладачам та студентам необхідно володіти сучасними методиками та новими інформаційними технологіями, однією з яких є технологія WEB-2.0.

Аналіз останніх досліджень. Як показав аналіз методичних публікацій і зарубіжна практика останніх років, найбільш повного вирішення проблеми оптимізації організації навчальної діяльності у навчанні іноземним мовам сприяють сервіси Веб 2,0 в силу таких їх дидактичних властивостей як простота використання та доступність, ефективність організації інформаційного простору, інтерактивність і мультимедійність, надійність і безпека. Сьогодні багато педагогів активно використовують сервіси Інтернету, зокрема сервіси, створені за технологією Веб 2.0, у професійній діяльності [5]. Тому постає необхідність в аналізі можливостей, які надають сервіси веб 2.0. для підготовки студентів факультету іноземних мов до використання інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності..

Метою статті є виокремлення шляхів використання сервісів Веб 2.0 у навчальному процесі студентів факультету іноземних мов.

Виклад основного матеріалу. Веб 2.0 — це термін, що позначає друге покоління мережевих сервісів. Ці сервіси дозволяють користувачам спільно працювати і розміщувати в мережі Інтернет текстову та медіа-інформацію. Мережа Інтернет була переважно «мережею читачів», а з появою сервісів Веб 2.0 трансформується в «мережу письменників». Завдяки інструментарію Web 2.0 кожен має можливість стати творцем, а не пасивним споживачем інформації в мережі.

Сучасні тенденції розвитку Інтернету вимагають перегляду того, як людина навчається і здобуває знання в нових соціально-економічних умовах. Перед вищими навчальними закладами України постає завдання сформуванню конкурентоспроможну та успішну в електронному інформаційному середовищі особистість. Сервіси Веб 2.0 являють собою платформу, що підтримує певну архітектуру взаємодії та будується на принципах демократії. Якщо в Інтернеті першого покоління визначальним були технології, то з появою сервісів Веб 2.0

визначальним фактором є людина, її соціальні комунікації і особистісні характеристики [4].

Технічні зміни в сфері соціальних сервісів Інтернету настільки значні і стрімкі, що розробка методики використання сервісів Веб 2.0 в освіті розглядається сьогодні як комплексна міждисциплінарна проблема. Сьогодні для педагога, який одержав певну філософську, психологічну, загальнодидактичну, логічну та методичну підготовку необхідно показати, як можна творчо підходити до навчання школярів іноземним мовам різних вікових груп і при різних спрямуваннях навчання в навчальних закладах гуманітарного, природничого, фізико-математичного та інших профілів.

З 2005 року сервіси Веб 2.0 стали невід'ємною частиною сучасності. Тому щоб залишатися повноправним членом інформаційного суспільства необхідно не тільки знати його сервіси, а й активно застосовувати їх у своїй навчальній, науковій і професійній діяльності.

При вивченні студентами сервісів Веб 2.0 можна запропонувати різні форми організації колективної діяльності:

- спільний пошук;
- спільне зберігання закладок;
- створення і спільне використання медіа-матеріалів (фотографій, відео, аудіозаписів);
- спільне створення і редагування гіпертекстів;
- спільне редагування та використання в мережі текстових документів, електронних таблиць, презентацій та інших документів;
- спільне редагування та використання карт і схем [5].

Швидкий розвиток інформаційних технологій, зокрема сервісів Веб 2.0, мають великий вплив і на сферу навчання іноземним мовам, зокрема вони сприяють: спільній роботі над навчальним матеріалом у зручний час і в будь-якому місці, де є підключення до мережі Інтернет; синхронній і асинхронній комунікації з педагогом та іншими студентами; індивідуалізації, інтерактивності та мультимедійності навчального процесу; організації групової

роботи в асинхронному режимі; забезпеченню більш широкого доступу до освітніх послуг; відкритості процесу навчання; наявності величезного вибору дидактичних інтернет-пропозицій з іноземних мов, що дозволяє значно урізноманітнити заняття і домашні завдання, зробити їх більш ефективними, а також підвищити мотивацію студентів; можливості застосування різних форм самостійної роботи студентів.

Соціальні сервіси Web 2.0 ставлять у центр навчального процесу взаємодію студентів між собою та викладачами на основі інструментів соціального програмного забезпечення: блогів, вікі, загальних закладок, підкастів, соціальних мереж та віртуальних світів. Сьогодні, в мережі Інтернет студенти шукають інформацію в різних форматах і з різних джерел: читають пости в блогах, дивляться відеозаписи на YouTube, розміщують фотографії на Flickr, обмінюються думками на форумах, створюють власні соціальні мережі типу MySpace. В результаті розповсюдження соціальних сервісів в мережевому доступі виявляється величезна кількість матеріалів, які можуть бути використані в навчальних цілях. Нові сервіси соціального забезпечення радикально спростили процес створення матеріалів і публікації їх в мережі. Тепер кожен може не тільки отримати доступ до цифрових колекцій, а й взяти участь у формуванні власного мережевого контенту. В даний час з'явилася можливість комбінувати всі ці об'єкти в навчальних цілях, доповнюючи їх власними постами, статтями на вікі-ресурсах, аудіо-та відеозаписами. Нове середовище дозволяє формувати знання спільно, в процесі самостійного створення та обговорення навчального контенту та спілкування за певними тематиками. Проникненню нових технологій у навчання сприяє і той факт, що значний обсяг знань, необхідних для роботи, студент отримує в процесі так званого неформального навчання — спілкування з ровесниками, які компетентні з певних питань, і пошуку різних інформаційних ресурсів.

Методичні можливості Інтернет-ресурсів при вивченні іноземної мови необмежені. Основними компонентами мережі Інтернет є форми телекомунікації, до яких належать електронна пошта, чат, форум, ICQ, відео,

веб-конференції, і інформаційні ресурси, які містять текстовий, аудіо та візуальний матеріал. Наведемо характеристики деяких з них.

Вікі — це сучасний інструмент для спільної роботи над навчальними проектами або для групового обговорення питань курсу з можливістю посилань на додаткові джерела, вид соціального сервісу, що дозволяє одній людині або групі людей створювати контент. Створювані дані можуть доповнюватися, змінюватися, віддалятися як творцями, так і відвідувачами цієї сторінки [1].

Сервіс Вікі дає можливість працювати як індивідуально, так і в групах. Практика показує, що разом вирішувати поставлену задачу не тільки легше і цікавіше, але і значно ефективніше. Тут важливо зазначити, що ця ефективність стосується не тільки інтелектуального розвитку студентів, але і їх морального виховання. Допомогти один одному у вирішенні проблеми, а потім розділити радість успіху — ось головна ідея спільного навчання [1].

Ще одним соціальним сервісом, який дозволяє не тільки урізноманітнити навчальний процес, а й підвищити якість навчання є блог. «Blogger» або «Blog» (Блог) — це публічний щоденник з коментарями, який відкритий для читання всім бажаючим. Блоги можна використовувати як засіб спілкування студентів з викладачами з питань розкладу, тематики самостійної роботи, підтримки різних студентських ініціатив, для додаткового обговорення викладача та студентів тем певного курсу, що стимулює останніх на самостійний аналіз отриманої інформації. В таких блогах викладачі можуть формулювати питання і завдання для студентів, а також давати посилання на додаткові матеріали і ресурси. Для самих студентів блог своєї наукової роботи може стати способом залучення одногрупників і викладачів до коментування, критики і корекції щодо її написання. У будь-якому випадку блог може стати хорошим доповненням до основного курсу як спосіб залучення студентів і викладачів до обговорення складних питань, включення в матеріал зовнішніх джерел інформації і просто як засіб організації процесу вивчення курсу [2,3].

Створюючи блоги з різних дисциплін вузівської програми, можна обговорювати зі студентами навчальні теми дисципліни у зручній для всіх час.

Навчання через блоги дозволяє організувати навчальну діяльність таким чином, що з одного боку викладач працює з усіма студентами, які вивчають дану дисципліну, а з іншого боку, кожен студент може задати йому питання, відповідь на яке може дати будь-який бажаючий (причому не лише студенти, але і викладачі інших вузів), компетентні з даного питання [1].

Блог, вікі, додаткові посилання, сервіси закладок загального користування з посиланнями на важливі ресурси формують інформаційне навчальне середовище, яке відповідає інтересам студентів. Також за допомогою цих інструментів у студентів з'являється можливість формувати персональні портфоліо досягнень у навчанні та дослідженнях, представляючи їх в електронному вигляді для обговорення і коментарів однокурсників і викладачів.

Соціальні сервіси Web 2.0 надають необмежені можливості для вдосконалення навчально-педагогічної діяльності викладача вузу.

Для студентів факультету іноземних мов на основі використання Веб 2.0 розвиваються такі види мовленнєвої діяльності:

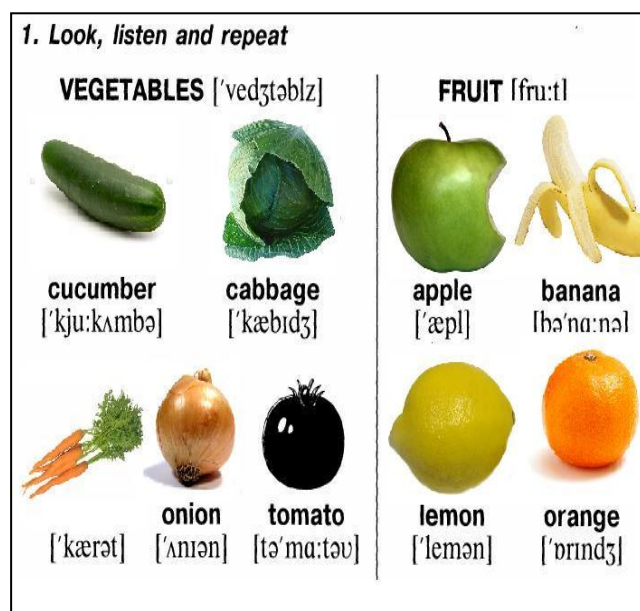
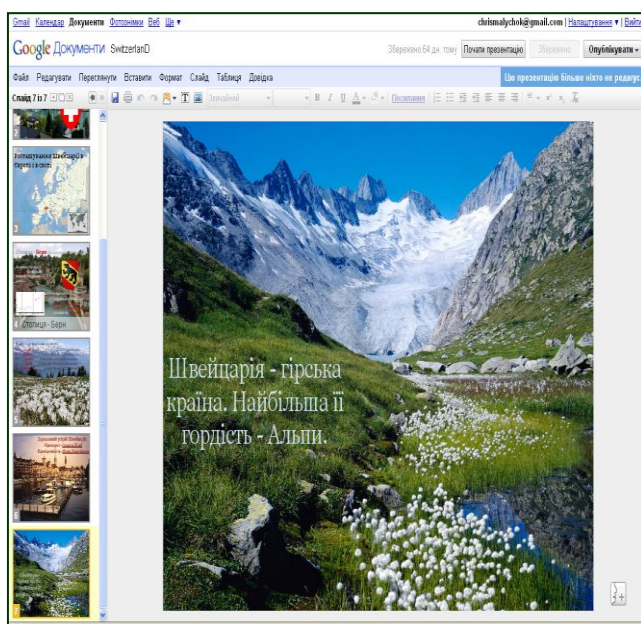
- Аудіювання: за допомогою Podcast, Youtube;
- Говоріння: Podcast, Youtube, Flickr;
- Читання: Blogger, Wiki, Bookmarks;
- Лист: Blogger, Wiki, Bookmarks;
- Підкаст: Podcast (скор. від iPod + broadcast) — це соціальний сервіс, на якому можна розміщувати свої відео, аудіо та фото матеріали, або скачати їх.
- Youtube (Ютьюб) — це соціальний сервіс записів відеофрагментів.
- Flickr (Флікр) — це соціальний сервіс фото (ілюстрацій) за тематикою;
- Bookmarks (закладки) — це соціальний сервіс, який містить посилання на джерела інформації з певної тематики;

Сервіси Web2.0-технологій в навчальній діяльності студентів спеціальності «Англо-український переклад» Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка використовуються в процесі

вивчення курсу «СІТ в навчальному процесі». В процесі проходження комп'ютерної практики кожен студент групи створює свій власний проект з використанням сервісів Web 2.0, який включає: блог — мережний щоденник, сайт, записник, електронні документи та електронну презентацію. Це дозволяє студентам не тільки підвищити свої знання з даного курсу, але й освоїти нові для них сервіси Web 2.0, які можна використовувати в майбутній професійній діяльності..

У процесі роботи над проектами перед студентами ставилися певні завдання, а саме: розробити навчально-методичні матеріали для вчителя з використанням таблиць і графічних об'єктів документу Google, створити презентацію про традиції міста або країни, мову якого вони вивчають, скласти електронні таблиці та запросити до співпраці користувачів, створити систему персонального пошуку за напрямом професійної діяльності, створити календар «Тиждень мого факультету», який включатиме події, опис, дату та час їх проведення, створити свій власний блог — мережний щоденник про традиції країни, мову якої вони вивчають, створити сайт країни (міста), мову якої (якого) вони вивчають.

Приклади структурних складових проекту (Рис. 1).

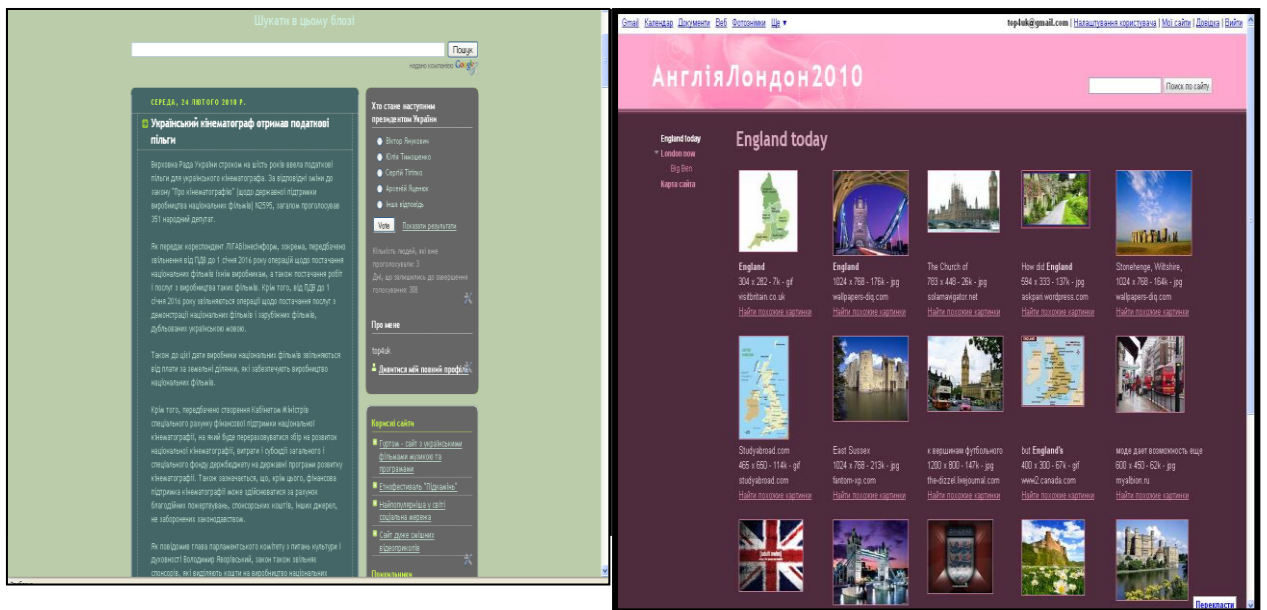

Рис. 1. Структурні складові проекту.

Висновок. Використання освітніх веб-ресурсів в процесі вивчення курсу «СІТ в навчальному процесі» передбачає удосконалення теоретичного викладу навчальної дисципліни; формування в студентів умінь застосовувати інформаційні технології в майбутній професійній діяльності, збільшення можливостей навчання шляхом застосування різноманітних форм, видів та способів представлення теоретичного, практичного, довідкового матеріалу. Технології Web 2.0 обов'язково повинні бути використані в освітньому процесі, оскільки вони дозволяють студентам і викладачам значно розширити можливості самостійних занять, застосовувати більш творчі підходи до навчання.

Перспективи подальших досліджень. Подальшого дослідження потребують удосконалення форм групової роботи студентів із застосуванням освітніх веб-ресурсів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вікіпедія: Вільна Енциклопедія. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org>
2. Забарна А. П. Використання мережевих щоденників (блогів) у навчально-виховному процесі школи / А. П. Забарна // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2008. – №5. – С.45-49.

3. Иванченко Д.А. Перспективы применения блог-технологий в Интернет-обучении // Информатика и образование. – 2007. – №2.– с.120-122.
4. О'Рейли Г. Что такое Веб 2.0 // Компьютерра Online: электрон. журн. – Электронный ресурс — Режим доступа: <http://www.computerra.ru/think/234100>.
5. Патаракин Е.Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю / Е.Д. Патаракин. – 2-е изд., испр. – М: Интуит.ру, 2007. – 64 с.: ил. – (Учебно-методическое пособие).

Резюме. Розглянуто основні підходи щодо підготовки студентів факультету іноземних мов до використання інформаційних технологій в професійній діяльності, проаналізовано сутність та структуру освітніх веб-ресурсів, виокремлено шляхи використання сервісів Веб 2.0 у навчальному процесі студентів факультету іноземних мов, наведено приклади освітніх ресурсів, створених студентами під час проходження комп'ютерної практики.
Ключові слова: інформаційні технології, сервіси Web 2.0, блог, ресурси.

Рассмотрены основные подходы к подготовке студентов факультета иностранных языков к использованию информационных технологий в профессиональной деятельности, проанализированы сущность и структуру образовательных веб-ресурсов, выделены пути использования сервисов Веб 2.0 в учебном процессе студентов факультета иностранных языков, приведены примеры образовательных ресурсов, созданных студентами при прохождении компьютерной практики.

Ключевые слова: информационные технологии, сервисы Web 2.0, блог, ресурсы.

The main approaches to training students of foreign languages to use information technology in professional activities, analyzed the substance and structure of educational web resources specifically mentioned ways of using Web 2.0 services in the learning process students of foreign languages, are examples of educational resources created by students during the computer practice.

Keywords: information technology services Web 2.0, blog resources.